

PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI Ở TỈNH ĐIỆN BIÊN 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2009

NGUYỄN THỊ HỒNG NGỌC*

Điện Biên là tỉnh miền núi biên giới thuộc vùng Tây Bắc, có tổng diện tích tự nhiên là 955.40 ha, dân số 491.046 người (theo điều tra dân số ngày 01-4-2009). Tỉnh có 9 đơn vị hành chính với 1 thành phố, 1 thị xã và 7 huyện.

Điện Biên có lợi thế về tiềm năng đất đai, đặc biệt là diện tích đất chưa sử dụng còn rất lớn (trên 500.000 ha, chiếm 55% tổng diện tích tự nhiên). Đây chính là tiềm năng lợi thế lớn để tỉnh đầu tư phát triển lâm nghiệp, trồng cây công nghiệp, chăn nuôi gia súc... Ngoài ra, cánh đồng Điện Biên rộng lớn với đất đai màu mỡ, được coi là vựa lúa của vùng Tây Bắc, nếu được đầu tư thỏa đáng và áp dụng tiến bộ khoa học - kĩ thuật thì sẽ trở thành nơi sản xuất lúa gạo chất lượng cao của cả nước để xuất khẩu. Trên địa bàn tỉnh còn có rất nhiều di tích lịch sử có giá trị văn hoá, du lịch cao; trong đó, đáng chú ý là di tích Điện Biên Phủ, khu chỉ huy chiến dịch Mường Phăng và nhiều danh lam thắng cảnh là tài sản vô cùng quý giá để khai thác phát triển du lịch và nghiên cứu lịch sử.

Ngoài những tiềm năng trên, Điện Biên có đường biên giới chung với hai nước Lào và Trung Quốc, có các cửa khẩu quốc tế Tây Trang, Pa Thơm, Mường Lói, A Pa Chải... đây là những cửa khẩu quan trọng để tỉnh mở mang phát triển kinh tế và giao lưu với các nước.

1. Kết quả phát triển kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm 2009.

a. Về kinh tế.

Trong 6 tháng đầu năm 2009, tổng sản

phẩm (GDP) ước đạt 856,19 tỉ đồng, tăng 11,58% so với cùng kì năm trước; trong đó, nông, lâm nghiệp, thủy sản tăng 5,36%; công nghiệp - xây dựng: 18,56%, dịch vụ: 12,95%. Cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch theo đúng định hướng, khu vực nông, lâm nghiệp, thủy sản chiếm 37,46%, giảm 1,43%; công nghiệp - xây dựng: 25,25%, tăng 0,44%; dịch vụ: 37,29%, tăng 0,99% so với cùng kì năm trước.

Nhìn chung, vụ đông xuân có thời tiết tương đối thuận lợi, nhiều công trình thủy nông được kiên cố hóa, đảm bảo nguồn nước tưới cho phát triển sản xuất nông nghiệp. Bên cạnh đó, các địa phương đã đưa các loại giống mới cho năng suất cao và chuyển đổi cơ cấu cây trồng hợp lý, áp dụng tiến bộ khoa học - kĩ thuật vào sản xuất. Kết quả, sản lượng lương thực ước đạt 103.983 tấn, bằng 49,22% kế hoạch sản lượng lương thực cả năm, tăng 2,95% so với cùng kì năm trước.

Trong chăn nuôi, phát triển đàn gia súc, tuy gặp một số bệnh nhỏ lẻ trên đàn gia súc nhưng không ảnh hưởng lớn do công tác phòng, chống, ngăn ngừa dịch bệnh luôn được chú trọng. Cụ thể: đàn trâu là 109.945 con, tăng 4,5%; đàn bò: 34.639 con, tăng 8,2%; đàn lợn: 260.047 con, tăng 6%. Trong tháng 3-2009, xuất hiện dịch cúm gia cầm tại một số xã thuộc huyện Điện Biên, song bằng công tác chỉ đạo, kiểm soát kịp thời của UBND tỉnh, các cấp, các ngành nên đến ngày 17-4-2009,

* Học viện Hành chính.

đã ngăn chặn và công bố hết dịch.

Hoạt động nuôi trồng và đánh bắt thủy sản được duy trì đáp ứng cơ bản nhu cầu tiêu dùng trên địa bàn. Sản lượng nuôi trồng là 529 tấn, tăng 3,52% so với cùng kỳ năm trước; trong đó, sản lượng cá: 489 tấn, tôm: 10 tấn và các loại thủy sản khác: 30 tấn.

Công tác trồng rừng vào những tháng đầu năm đã được các ngành chức năng và chính quyền các cấp khẩn trương chỉ đạo công tác thiết kế, chuẩn bị địa bàn, vật tư và cây giống; đồng thời, giao khoán, kí kết hợp đồng với người dân để chăm sóc, bảo vệ, khoanh nuôi tái sinh đã được cơ bản hoàn thành trong quý I. Trong 6 tháng đầu năm 2009, ước tính đã trồng được 956 ha (Dự án 661), bằng 34,89% kế hoạch cả năm.

Từ đầu năm đến nay, sản xuất công nghiệp trên địa bàn toàn tỉnh diễn ra khá sôi động, do nhu cầu thị trường tiêu thụ tăng như một số mặt hàng xi măng, đá xây dựng, cát, sỏi... nên giá trị sản xuất công nghiệp ước đạt 230.202 triệu đồng, tăng 20,07% so với cùng kỳ năm trước; trong đó, khu vực doanh nghiệp nhà nước giảm 10,76%; khu vực ngoài quốc doanh tăng 25,7%.

Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng xã hội trên địa bàn 6 tháng đầu năm 2009, đạt 1.085.850 triệu đồng, tăng 12,17% so với cùng kỳ năm trước, đạt 48,26% kế hoạch tỉnh giao.

Hoạt động xuất, nhập khẩu các mặt hàng đa dạng và phong phú, đáp ứng nhu cầu thị trường trong và ngoài nước. Tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu đạt 3,75 triệu USD; trong đó, tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu của địa phương đạt khoảng 2,57 triệu USD.

Hoạt động dịch vụ vận tải 6 tháng đầu năm có nhiều thuận lợi, tuy còn có một số tuyến giao thông huyết mạch trên địa bàn đang trong quá trình thi công song vẫn

đảm bảo đáp ứng yêu cầu vận tải hàng hóa và hành khách trên địa bàn; chất lượng dịch vụ vận tải hành khách được nâng lên một bước.

Dịch vụ - du lịch tiếp tục được phát huy, đặc biệt trong dịp tổ chức các ngày lễ lớn, lưu lượng khách du lịch đến Điện Biên tăng đáng kể. Hoạt động kinh doanh khách sạn, nhà hàng và lễ hành trên địa bàn tỉnh diễn ra khá sôi nổi. Tổng lượng khách đến Điện Biên trong 6 tháng ước đạt khoảng 170.000 lượt người, tăng 63%; trong đó, khách quốc tế: 38.000 lượt người. Doanh thu từ kinh doanh khách sạn - nhà hàng - dịch vụ du lịch ước đạt 66 tỉ đồng, tăng 65%.

Kết quả thực hiện vốn đầu tư dự án thuộc các vốn xây dựng cơ bản, hỗ trợ đầu tư theo mục tiêu, đầu tư phát triển thuộc các chương trình mục tiêu quốc gia như Chương trình 135 và 5 triệu ha rừng... được thực hiện là 324,496 tỉ đồng, cấp phát đạt 270,904 tỉ đồng, bằng 47,2% kế hoạch và cao hơn so với cùng kỳ năm 2008 là 25,9%.

Việc xây dựng cơ sở hạ tầng được đầu tư bằng vốn tái định cư thủy điện Sơn La là 437 dự án, đến nay, đã có 48 dự án hoàn thành, 43 dự án đang thi công xây dựng.

Đối với hoạt động đầu tư, tổng số vốn đăng kí và được cấp giấy chứng nhận đầu tư vào địa bàn đạt 640 tỉ đồng. Một số dự án đầu tư điển hình như trồng rừng nguyên liệu gỗ tại xã Si Pa Phìn và xã Phìn Hồ (huyện Mường Chà) với tổng mức đầu tư 162 tỉ đồng; trồng rừng kinh tế Mường Mươn (huyện Mường Chà) với tổng mức đầu tư 298 tỉ đồng....

Một số dự án cấp phép đầu tư từ các năm trước, đến nay, đã đi vào hoạt động như mạng truyền hình cáp; trồng và chế biến gạo lai xuất khẩu, khai thác chế biến đá Hoàng Anh; dự án Trung tâm thương mại tỉnh Điện Biên đã cơ bản hoàn thành đang tổ chức giao bán gian hàng cho các

doanh nghiệp và tư thương...

Với việc khuyến khích các thành phần kinh tế phát triển, hiện nay, toàn tỉnh có 478 doanh nghiệp với tổng số vốn đăng kí là 3.369 tỉ 592 triệu đồng và 81 chi nhánh, văn phòng đại diện của các doanh nghiệp ngoài tỉnh đăng kí hoạt động tại địa phương. Công tác sắp xếp lại doanh nghiệp nhà nước được tiến hành khẩn trương, kịp thời.

b. Về văn hoá - xã hội.

Năm học 2008-2009, ngành Giáo dục và Đào tạo của tỉnh đã chỉ đạo triển khai nghiêm túc phong trào chống tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục, do đó, chất lượng dạy và học được nâng lên. Hiện nay, có 106/106 xã, phường, thị trấn luôn duy trì và giữ vững chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học và phổ cập giáo dục trung học cơ sở; có 95/106 xã, phường, thị trấn được công nhận đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học đúng độ tuổi, đạt 100% kế hoạch và thực hiện hoàn thành đúng tiến độ.

- Hoạt động khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân luôn được đảm bảo, xã hội hóa y tế diễn ra tương đối mạnh ở khu vực thành phố Điện Biên Phủ. Trong 6 tháng đầu năm, các cơ sở y tế công lập đã khám, chữa bệnh và điều trị cho khoảng 412 ngàn lượt bệnh nhân, tăng 9,4% so với cùng kì năm trước; điều trị nội trú cho khoảng 24 ngàn lượt bệnh nhân, tăng 7,8%; cấp 4.781 thẻ bảo hiểm y tế cho người nghèo và 73 thẻ bảo hiểm y tế cho đối tượng là cựu chiến binh. Các hoạt động chương trình, mục tiêu y tế quốc gia triển khai tốt, đều đạt và vượt mức kế hoạch; công tác tiêm chủng mở rộng được thực hiện thường xuyên; công tác quản lý, giám sát chặt chẽ tình hình nhiễm HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh.

- Công tác kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm luôn được chú trọng, đã kiểm tra 1.600 cơ sở, đạt 44% kế hoạch năm (tăng

5,8% so với cùng kì năm trước).

- Công tác dân số kế hoạch hoá gia đình được tích cực triển khai. Số trẻ mới sinh là con thứ 3 trở lên 720 cháu, giảm 204 cháu so với cùng kì năm trước.

- Các hoạt động văn hoá, văn nghệ được tổ chức sôi nổi chào mừng kỉ niệm 55 năm chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ; 100 năm thành lập tỉnh; 60 năm thành lập Đảng bộ tỉnh và tuần lễ du lịch Điện Biên... Phong trào xây dựng đời sống văn hoá được nhân dân tích cực hưởng ứng, Hiện nay, có 572 bản, làng, khu phố với 44.814 hộ gia đình đăng kí xây dựng đời sống văn hoá mới (tăng 26,5% so với cùng kì năm trước). Số cơ quan đơn vị đăng kí đạt tiêu chuẩn văn hoá 374 đơn vị, tăng 30,3% so với cùng kì năm trước.

- Hoạt động thể dục - thể thao có nhiều chuyển biến tích cực, duy trì ổn định số người tham gia. Đặc biệt, trong dịp kỉ niệm các ngày lễ lớn, tỉnh đã phối hợp với các bộ, ngành trung ương tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao như tổ chức Hội trại "Tự hào Điện Biên Phủ - tự hào thanh niên Việt Nam" và chương trình giao lưu nghệ thuật "Điện Biên Phủ diễm lệ lịch sử"...; tổ chức khánh thành các công trình trọng điểm như Trục hành lễ Tượng đài Chiến thắng, Công viên chiến thắng Mường Phăng, di tích đường kéo pháo...

2. Nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm.

Để tiếp tục thực hiện hoàn thành tốt các mục tiêu, nhiệm vụ kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội trong 6 tháng cuối năm 2009 và những năm tiếp theo, UBND tỉnh Điện Biên cần tập trung thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

Một là, tiếp tục tập trung chỉ đạo, triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp của Chính phủ về ngăn chặn suy giảm kinh tế, giảm nghèo nhanh và bền vững. Trước mắt, triển khai kịp thời tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp nhằm phát triển sản

xuất, duy trì và tạo việc làm cho người lao động theo tinh thần Nghị quyết số 30/2008/NQ-CP ngày 11-12-2008 của Chính phủ; thực hiện có hiệu quả chính sách hỗ trợ lãi suất, bảo lãnh vay vốn cho các doanh nghiệp và tổ chức để duy trì sản xuất - kinh doanh phát triển. Tập trung mọi nguồn lực để đẩy nhanh tiến độ thực hiện Đề án giảm nghèo nhanh và bền vững thuộc 4 huyện, tạo sự chuyển biến cơ bản về đời sống vật chất, tinh thần của người nghèo.

Hai là, cần tập trung chỉ đạo thực hiện tốt chỉ tiêu diện tích sản xuất vụ mùa đảm bảo đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch giao; tiếp tục đẩy mạnh khai hoang, ứng dụng tiến bộ khoa học - kĩ thuật trong sản xuất. Khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp, các tư thương tham gia sản xuất, chế biến, tiêu thụ các loại nông sản cho nông dân.

Chuẩn bị các điều kiện phòng, chống lụt bão, đề phòng những diễn biến thời tiết bất thường xảy ra; theo dõi, kiểm soát chặt chẽ tình hình diễn biến dịch bệnh trên địa bàn tỉnh.

Nâng cao chất lượng công tác khoanh nuôi tái sinh đối với diện tích rừng phòng hộ, đẩy mạnh phát triển rừng sản xuất theo quy hoạch được duyệt. Tăng cường lực lượng kiểm tra, truy quét quyết liệt các hành vi khai thác, mua, bán, vận chuyển lâm sản trái phép, triệt phá các tụ điểm khai thác, cất giữ lâm sản trái phép.

Chú trọng mở rộng mạng lưới thương mại tại các khu vực vùng sâu, vùng xa; đảm bảo cung cấp các mặt hàng thiết yếu phục vụ nhân dân. Thực hiện các giải pháp để bình ổn giá cả, thị trường trong tỉnh, chống đầu cơ tích trữ hàng hóa; mở rộng thị trường tiêu thụ sản phẩm ở các tỉnh Bắc Lào và tỉnh Vân Nam - Trung Quốc.

Ba là, tập trung chỉ đạo, quyết tâm đẩy nhanh tiến độ các dự án đầu tư trọng điểm; các dự án giao thông, thủy lợi, y tế và kiên

cố hóa trường lớp học; đồng thời, đẩy mạnh cải cách hành chính trong lĩnh vực quản lý đầu tư, nâng cao chất lượng công tác tư vấn, lập dự án, thẩm định dự án. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát chất lượng các công trình có sự tham gia và đóng góp của nhân dân.

Bốn là, trong việc đảm bảo an sinh xã hội, cần tiếp tục thực hiện đổi mới chương trình giáo dục phổ thông và mầm non, tăng cường các giải pháp nâng cao chất lượng dạy và học; duy trì và phát triển số lượng học sinh; tăng cường công tác quản lý, thanh tra, kiểm tra các đơn vị trường học. Đẩy mạnh công tác truyền thông giáo dục sức khỏe cho nhân dân; tổ chức tốt công tác khám, chữa bệnh cho người nghèo và trẻ em dưới 6 tuổi; thực hiện có hiệu quả các chương trình mục tiêu y tế quốc gia.

Tiếp tục thực hiện tốt các chính sách thương binh, liệt sĩ, người có công và các chính sách bảo trợ xã hội, hỗ trợ người nghèo; trong đó, triển khai có hiệu quả chương trình giảm nghèo nhanh và bền vững theo Nghị quyết số 30A của Chính phủ. Tăng cường biện pháp thực hiện mục tiêu về giải quyết việc làm, mục tiêu đào tạo nghề nông thôn, xuất khẩu lao động, chuyển đổi nghề cho lao động di dân tái định cư thủy điện Sơn La.

Đẩy mạnh phong trào *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư*. Quản lý, khai thác các di tích lịch sử, danh thắng cảnh trên địa bàn; chú trọng việc nâng cao chất lượng dịch vụ, phục vụ khách du lịch.

Năm là, giữ vững ổn định chính trị, chủ quyền biên giới quốc gia, nhất là những vấn đề đang tiềm ẩn phức tạp như di cư tự do, tuyên truyền đạo trái phép, tội phạm hình sự, ma túy... Tăng cường hợp tác nhằm thu hút tài trợ của các tổ chức quốc tế, tìm kiếm và khai thác cơ hội phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội song cũng cần chú trọng đến mục tiêu đảm bảo an ninh chính trị □